

Ondersteuningsstructuur

Onze school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur. De school zorgt ervoor dat de ondersteuningsstructuur zodanig is ingericht dat zij autonoom ondersteuning kan bieden of dat de ondersteuning met behulp van netwerkpartners tijdig, flexibel en adequaat ontsloten kan worden. De regie en verantwoordelijkheid ligt bij de school.

De ondersteuningsstructuur is opgenomen in het schoolplan en in beleidsplannen van het bestuur. Voor alle leerlingen wordt een OPP gehanteerd, waarin de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de gekozen strategie zijn opgenomen. In het document IVO velden beschrijven we welke ondersteuning geboden wordt voor de hoogte van de TLV. Voor een gedetailleerde uitleg en kengetallen verwijzen wij u naar het actuele schoolplan en jaarplan.

Ondersteuning

De groepen op De Groote Aard zijn samengesteld op basis van leeftijd en leerroute. We proberen rekening te houden met zo min mogelijk verschillende leerroutes per groep. De groepsgrootte varieert van 8 tot 15 leerlingen. Binnen het SO wordt er een enkele keer groepsoverstijgend gewerkt. Binnen het VSO wordt voor de praktijkvakken groepsoverstijgend gewerkt daar waar leerlingen werken aan de beroepsprofielen of certificering. Voor het VSO maakt Werken op locatie en stage ook onderdeel uit van het aanbod in het VSO. Het onderwijs wordt gegeven door leerkrachten en ondersteund door onderwijsassistenten, die gespecialiseerd zijn in het onderwijsaanbod voor deze doelgroep. De leerkracht is primair verantwoordelijk voor het onderwijs en geeft sturing aan het onderwijsproces in de groep. Alle teamleden beschikken over kennis en expertise behorende bij de eisen die speciaal onderwijs stelt. Naast een zeer ruime onderwijskundige- en pedagogische expertise zijn alle collega's getraind in het omgaan met assertief gedrag (bv 'onder controle' en 'rots en water'). We beschikken over een eigen logopediste met ruime kennis en ervaring op het gebied van taalontwikkeling en communicatie. Er is een nauwe samenwerking met een kinderfysiotherapeut, die beschikt over ruime ervaring op het gebied van diverse motorische beperkingen, sensorische integratieproblematiek en revalidatie. Deze kennis en expertise kan op maat ingezet worden op leerling- en op medewerkersniveau. De school beschikt over een managementteam bestaande uit een intern begeleider een adjunct directeur en een directeur, die beschikken over expertise en ruime ervaring binnen het speciaal onderwijs. Zij zijn dagelijks beschikbaar ter ondersteuning van het team en de leerlingen zowel waar het gaat om pedagogische als didactische vragen.

Binnen de Commissie van Begeleiding (CvB) van De Groote Aard hebben een orthopedagoge, schoolarts, intern begeleider, de adjunct directeur en directeur zitting. Twee keer per jaar, tijdens een 'groot CvB overleg', sluit ook de logopediste aan. Een medewerker van CJG + is op afroep beschikbaar. Alle betrokkenen beschikken gezamenlijk over een brede expertise (in relatie tot leren) op het gebied van: Autisme, ADHD, hechtingsproblematiek, algehele ontwikkelingsachterstand, diverse syndromen en ernstige meervoudige beperkingen. De CvB is een besluitvormend orgaan betreffende de leerlingenzorg en biedt ondersteuning op de diverse gebieden binnen de leerlingenzorg en ondersteunt het totale onderwijsproces.

Leerlingenzorg

We volgen de ontwikkeling van leerlingen voortdurend in de groep, maar formeel gebeurt dit tijdens de groepsbesprekingen (2x per jaar gericht op de opbrengsten en 1x per jaar gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling). Tijdens de groepsbesprekingen komen aan de orde: de ontwikkeling van de groep als geheel op basis van de kernvakken, sociaal-emotionele ontwikkeling, het klassenmanagement en professionele handelen van de medewerkers. Daarnaast is er aandacht voor de ontwikkeling van de subgroepjes en de ontwikkeling van individuele leerlingen. De groepsbesprekingen worden gevoerd aan de hand van een agenda en geleid door de IB-er en adjunct directeur. Met betrekking tot de individuele leerlingen wordt besproken waar de ontwikkeling (waarom) stagneert en welke interventies of ondersteuning er ingezet kunnen worden om de ontwikkeling weer op gang te brengen. Tweemaal per jaar worden alle leerlingen in de CVB besproken en wordt het didactisch aanbod en ondersteuning van iedere leerling voor het komende half jaar besproken en vastgesteld.

Ontwikkelings- en Uitstroomperspectieven

Leerlingen kunnen alleen instromen wanneer ze een toelaatbaarheidsverklaring (V)SO van een samenwerkingsverband hebben gekregen. Hoewel leerlingen vanaf 3 jaar toelaatbaar zijn, stromen de meeste leerlingen in de praktijk pas in als zij een leeftijd hebben van tussen de 4 en 6 jaar, of op nog latere leeftijd. Vanaf 12 jaar stromen leerlingen in bij het VSO. Jonge leerlingen stromen vaak in vanuit orthopedagogische of medische kinderdagcentra of de onderbouw van het reguliere of speciaal basisonderwijs. Oudere instromers komen meestal van het SBO-onderwijs, van een andere SO – VSO school of van behandelcentra. Van nieuwe leerlingen wordt op basis van dossiergegevens en in sommige gevallen een observatie een globaal beeld gevormd om een inschatting te kunnen maken of De Groote Aard de best passende onderwijsinstelling is. Deze plaatsbaarheid wordt bepaald op basis van een passend didactisch aanbod, dat wil zeggen dat de didactische ondersteuningsvraag van de leerling passend is bij een van de vier leerroutes die we bieden. Daarnaast is het belangrijk dat de ondersteuningsvraag van de leerling passend is, daarbij behoort 1 op 1 onderwijs niet tot de mogelijkheden, onderwijs vindt altijd plaats in een groepssetting. Bijkomend is dat de leerling passend is bij de groep. De Groote Aard is een kleine school, wat maakt dat we een heterogene groepssamenstelling hebben in leeftijd en TLV hoogte. Wanneer De Groote Aard de best passende plek is, wordt op basis van het dossier een OPP opgesteld en in de CVB wordt besproken welke leerroute, uitstroombestemming en groep de leerling het beste past. Het OPP wordt met ouder(s), verzorger(s) tijdens het plaatsingsgesprek besproken. Het perspectief wordt ambitieus geformuleerd, dat wil zeggen dat we ons richten op het te verwachten hoogst haalbare resultaat. Na de start op De Groote Aard gaat de leerling mee in de reguliere OPP cyclus. Tweemaal per jaar worden alle leerlingen door CVB besproken. Er wordt dan gekeken naar:

1. IQ/Cognitieve ontwikkeling

2. Didactische ontwikkeling t.o.v. het plannend aanbod
3. Communicatie
4. Redzaamheid
5. Motorische ontwikkeling
6. Sociaal-emotionele ontwikkeling
7. Leren leren

Tijdens deze grote CVB's wordt naar aanleiding van de vorderingen op bovenstaande punten indien van toepassing de leerroute en de uitstroombestemming herijkt. Op basis van de leerling kenmerken kunnen we stellen dat het aantal realistische uitstroombestemmingen beperkt is tot de volgende:

- Leerroute 1: Uitstroom vanuit SO naar het VSO met als uitstroombestemming dagbesteding beleavingsgericht.
- Leerroute 2: Uitstroom vanuit SO naar het VSO met als uitstroombestemming dagbesteding activerend.
- Leerroute 3: Uitstroom vanuit SO naar het VSO met als uitstroombestemming dagbesteding arbeidsgericht.
- Leerroute 4: Leerlingen in deze leerroute kunnen vanuit het SO uitstromen naar, SBO, Pro of VSO. VSO leerlingen in leerroute 4 hebben als uitstroombestemming arbeid/beschut werk. Dit type leerling stroomt een enkele keer door naar Praktijkonderwijs of vervolgonderwijs zoals een entree opleiding.

Leerroutes en leerlijnen

Alle leerlingen zijn ingedeeld in een leerroute. Een leerroute is een onderling samenhangend geheel van leerlijnen gericht op een bepaald uitstroomperspectief. De leerroutes kennen een SO - en een VSO-deel. Voor de SO-afdeling hanteren we de CED-leerlijnen SO. Binnen de VSO-afdeling wordt gebruik gemaakt van de CED-leerlijnen VSO.

Voor leerlingen in leerroute 1 die vanwege hun beperking niet ingeschaald kunnen worden in één van de leerlijnen CED, of voor wie de leerlijnen CED onvoldoende onderscheidend zijn, hanteren we de Plancius leerlijnen. Omdat het aantal leerlingen dat doorstroomt naar vervolgonderwijs zeer beperkt is, hebben we geen aparte leerroute voor deze doelgroep. Kandidaten voor vervolgonderwijs volgen leerroute 4, zo nodig met individuele aanpassingen en extra doelen.

Leerroute 1:

In deze route zitten leerlingen met een heel jong ontwikkelingsniveau: IQ tot 20 en een maximale ontwikkelingsleeftijd van 18 maanden. Vaak zijn het leerlingen met een zeer beperkte sociale behoefte (ASS), structurele participatieproblemen en/of ernstige motorische beperkingen. Zij zijn gebaat bij een aanbod van eenvoudige praktische

schoolvaardigheden. Het onderwijs richt zich vooral op de volgende domeinen: zintuiglijke ontwikkeling, motorische ontwikkeling, communicatie, zelfredzaamheid, spelontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling. Leerlingen worden vooral individueel benaderd, maar waar mogelijk worden ook activiteiten naast elkaar of in elkaars nabijheid ingepast. De vaste structuur, herkenbaarheid, visualisering en herhaling zijn belangrijk. Het concrete hier-en-nu is het referentiekader. Er wordt vooral gewerkt vanuit betekenisvolle activiteiten en ervaringsleren. Deze leerlingen ontwikkelen zich vooral door het “doen” (meedoen, nadoen, samen doen) en vragen derhalve een uitlokkende pedagogisch-didactische omgeving binnen concrete contexten die hen uitdaagt zich verder te ontwikkelen en het geleerde praktisch toe te passen.

Leerroute 2:

In deze route zitten leerlingen met een IQ van 20 tot 35, ontwikkelingsleeftijd 1½ tot 3 jaar. Ze zijn gebaat bij een onderwijsaanbod op praktisch en - afhankelijk van de individuele mogelijkheden en beperkingen - op cognitief gebied. In een breed onderwijsprogramma zien we zowel leergebied specifieke als leergebied overstijgende vakgebieden terug. Een belangrijk accent ligt op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze leerlingen vragen een overzichtelijk pedagogisch klimaat met voldoende uitdaging om tot leren te kunnen komen.

Leerroute 3:

In deze leerroute zitten leerlingen met een IQ van 35 tot 49, ontwikkelingsleeftijd van 3 tot 7 jaar. In de VSO-leeftijd verschuift het accent meer naar praktisch leren en het functioneel leren toepassen van kennis en handelingsvaardigheden in de praktijk gericht op wonen, werken, burgerschap en vrije tijd. Zelfredzaamheid, sociale redzaamheid, maatschappelijke zelfstandigheid en het dragen van beperkte verantwoordelijkheid zijn belangrijk. Ook deze leerlingen vragen een uitdagend betekenisvol pedagogisch en didactisch klimaat.

Leerroute 4:

In deze leerroute zitten leerlingen met een IQ van 55 en hoger, een ontwikkelingsleeftijd van 7 tot 12 jaar. Er kunnen bij deze leerlingen disharmonische ontwikkelings- en gedragsproblemen voorkomen. Deze leerlingen kunnen hun cognitie inzetten om hun gedrag te sturen. Deze leerlingen hebben weliswaar behoefte aan een veilige leer- en leefomgeving, maar kunnen binnen duidelijke kaders hun gedrag voldoende reguleren om te kunnen functioneren in de maatschappij. Ze leren door langdurig doen en praktische oefening. In de SO-leeftijd zijn voornamelijk didactische vakken en vakoverstijgende leergebieden zoals ‘leren-leren’ en sociaal emotionele ontwikkeling aan de orde. In de VSO-leeftijd zien we veel

meer praktijkgericht onderwijs gericht op wonen, werken, burgerschap en vrije tijd. Centraal staat betekenisvol leren in een leeftijdsadequate leer- en werkomgeving.

De hierboven beschreven leerroutes sluiten aan bij het landelijk erkende doelgroepen model van GO (gespecialiseerd onderwijs). Op De Groote Aard hebben we beschreven wat het plannend aanbod is van deze leerroutes gekoppeld aan de uitstroombestemming, het pedagogisch - didactisch handelen per leerroute en de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte per leerroute, gekoppeld aan de zwaarte van de toelaatbaarheidsverklaring.

Basis ondersteuning

Binnen de basis ondersteuning wordt uitgegaan van een groepsgrootte van maximaal 15 leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring (voortgezet) speciaal onderwijs categorie I (Laag). Het onderwijs wordt groepsgewijs aangeboden waarbinnen differentiatie mogelijk is in de vorm van verlengde of verdiepte instructie en taken/ opdrachten op niveau al dan niet in de vorm van contract werk. Een fulltime leerkracht en parttime onderwijs assistent begeleiden de leerlingen in het onderwijsproces. Ondersteuning door de diverse deskundigen is gericht op groepsniveau met aanvullende adviezen voor de individuele leerlingen, leerkracht handelen en het onderwijsaanbod.

Op basis van het Landelijk Doelgroepenmodel komen we in basisondersteuning tegemoet aan de ondersteuningsbehoefte van leerlingprofielen 1 t/m 4.

Extra ondersteuning

Binnen de extra ondersteuning worden kleinere groepen geformeerd (afhankelijk van het aantal leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring (voortgezet) speciaal onderwijs categorie 2 (Midden) of 3 (Hoog) en dus de ondersteuningsbehoefte/ intensiteit in de groep). Het onderwijs wordt groepsgericht aangeboden in subgroepen waarbinnen differentiatie naar niveau mogelijk is. De groepen hebben een dubbele bezetting bestaande uit een leerkracht en onderwijs assistent die de leerlingen vanuit nabijheid begeleiden en ondersteunen in het onderwijsproces. Onderwijs ondersteuning geboden door de diverse deskundigen is gericht op de individuele leerling in relatie tot de groep, leerkracht handelen en het onderwijs aanbod. Individuele onderwijsondersteunende therapieën kunnen door de logopediste en fysiotherapeut geboden worden onder de voorwaarde dat deze randvoorwaardelijk dan wel bevorderlijk zijn voor het onderwijs leerproces. Op maat kan ergotherapie of ambulante ondersteuning vanuit cluster 1 en 2 ingezet worden als randvoorwaardelijke ondersteuning voor deelname aan onderwijs. Ruimtelijke en materiële aanpassingen worden op maat ingezet.

Naast extra ondersteuning passende bij de hoogte bij de TLV bieden we ook als school de volgende extra ondersteuning om onze leerlingen gelijke kansen te geven binnen ons onderwijs.

- Didactische ondersteuning in kleine groepjes voor leerlingen die achterlopen op hun streefplanning.
- Logopedische ondersteuning t.b.v. communicatie, op doelen die ontwikkeling op onderwijs doelen bevorderen
- Rots en water training ter ondersteuning in de sociaal emotionele ontwikkeling
- Op onze school hebben we hoge verwachtingen van alle leerlingen in aanbod en uitstroombestemming
- Op onze school is een CJG medewerker betrokken om de verbinding naar zorg en ondersteuning te vereenvoudigen
- Op onze school maken we door middel van "Zorg in onderwijs" het onderwijs mogelijk voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben die niet binnen de reikwijdte van onderwijs vallen
- Op onze school bieden we loopbaan oriëntatie begeleiding aan zodat álle leerlingen zich breed kunnen oriënteren op toekomst mogelijkheden
- Op onze school attenderen we ouders actief op de mogelijkheden van Stichting Leergeld
- Op onze school wordt clicksport aangeboden zodat leerlingen voor wie het minder vanzelfsprekend is ook deel kunnen nemen aan sport activiteiten
- Er wordt op school zichtbaar aandacht besteed aan kwaliteiten en ambities van leerlingen

Grenzen voor passend onderwijs

De Groote Aard verzorgt (voortgezet) speciaal onderwijs aan leerlingen van 4 tot 18 jaar, die niet kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs. Het gemeenschappelijk kenmerk van de leerlingen is de al dan niet blijvende beperking bij het verwerven van kennis en het aanleren van vaardigheden. Onderwijs vindt altijd plaats in de groep waarbij de groepsgrootte afhankelijk is van TLV hoogte en ondersteuningsbehoefte. I op I onderwijs behoort niet tot de mogelijkheden, we geven daarmee onze grenzen aan m.b.t. de extra ondersteuning die we kunnen bieden.

Er bestaat wel de mogelijkheid om (tijdelijk) zorg in onderwijstijd te leveren door een van onze twee zorgpartners. Zorg in onderwijstijd is voorwaardelijk om een leerling te kunnen plaatsen in onze onderwijszorggroepen. In deze groepen wordt onderwijs aangevuld met zorg. In deze groepen zitten leerlingen met een ernstige meervoudige beperking die voldoen aan de EMB criteria: *Het gaat om leerlingen met een combinatie van een (zeer) ernstige*

verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen, die meer (medische) zorg in schooltijd nodig hebben dan de school zelf kan bieden.

- Wanneer sprake is van zorg in onderwijstijd wordt samenspraak tussen school en ouders een aanvraag opgesteld en ingediend bij gemeente/ CJG ten behoeve van financiering van deze zorg. Een andere mogelijkheid is om deze zorg te bekostigen vanuit WLZ/ PGB. De bovengrens van toelaatbaarheid ligt bij het diploma gericht opleiden, een ondergrens is er niet. Voor leerlingen met een IQ 55 of hoger geldt dat er sprake moet zijn van een erkende bijkomende problematiek. Veel van de leerlingen hebben naast de verstandelijke beperking een bijkomende handicap, zoals een Autisme-spectrum-stoornis, ADHD, re-actieve hechtingsproblematiek, prikkelverwerkingsproblemen of een ernstige gedragsproblematiek. Bij de leerlingen met een zeer laag ontwikkelingsniveau zien we vaak aanvullende zorgvragen, daardoor is de complexiteit van ons onderwijs zeer divers.
- Wanneer leerlingen vanwege hun gedrag een gevaar vormen voor de medeleerlingen of / en die vanwege hun gedrag een gevaar vormen voor de leraren/medewerkers kunnen wij geen passend onderwijs geven. Ook voor leerlingen waarbij gedragsproblematiek voorliggend is, kunnen wij niet voorzien in een passend aanbod.

Hoorrecht

Vanaf 1 augustus 2025 krijgen alle leerlingen met een ontwikkelingsperspectief (OPP) wettelijk recht op inspraak. Dit heet het hoorrecht.

Het hoorrecht betekent dat de leerling mag meedenken en meepraten over de doelen en plannen die gaan over zijn of haar ontwikkeling en welke ondersteuning op school de leerling nodig heeft. Hoorrecht houdt in dat school in gesprek gaat met de leerling over zijn of haar OPP. Dit gebeurt op een manier die past bij de leeftijd, het niveau en de belevingswereld van de leerling. Het doel is om de onderwijs – en ondersteuningsdoelen écht af te stemmen op wat de leerling nodig heeft. Belangrijk: het hoorrecht is een recht, geen verplichting.

Leerlingen mogen dus ook aangeven liever niet mee te praten.

Op De Groote Aard voeren we een kindgesprek voorafgaand aan de OPP gesprekken. Wat de leerling belangrijk vindt wordt daarna eventueel meegenomen in het OPP. Op De Groote Aard vinden we het belangrijk dat zowel ouders als leerlingen meedenken over de hulp en begeleiding die een leerling nodig heeft. Zo zorgen we er samen – leerling, ouder en school – voor dat elke leerling de ondersteuning krijgt die hij/zij verdient.